

BONODA YER ALAN TEDİYE TARİHİ VE ÖDEME TARİHİ KAVRAMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

(An Assesment of the Concept of Payment and Disbursement Date in Promissory Note)

Prof. Dr. Mehmet HELVACI*
Ar. Gör. Raziye AKSU**

ÖZET

Bu çalışmada, bonoda yer alan tediye ve ödeme tarihi kavramları kambiyo senetlerine hâkim olan ilkeler ışığında değerlendirilmiştir. Tediye tarihi, bir para borcunun ödeneceği tarihi ifade etmekle birlikte, hukuki niteliği TTK m. 776, f. 1/c anlamında vade değildir. Zira bonoda yazılı bir tarihin, vade olarak yorumlanabilmesi için en azından senedi eline alan herkes için, söz konusu tarihte senedin ödeneceğinin anlaşılması gerekir. Buna karşın tediye tarihinde, söz konusu netlik bulunmamaktadır. Bununla birlikte, tediye tarihi bir kayıt olarak bonoya yazılabilir. Bu sayede, düzenleyen lehdara karşı ileri sürebileceği şahsi bir def'i yaratmak istemiş olabilir. Öte yandan, uygulamada bazı matbu bonolara "tediye tarihi" şeklinde bir ifadenin eklendiği görülmektedir. Tediye tarihi, bononun zorunlu unsurlarından olmadığı için ve vade ile karıştırılarak çifte vade yaratıp bononun geçersizliği sorunu yaratabildiğinden bu kısmın bonodan çıkartılması uygun olur. Ayrıca bonoda ödeme tarihi de vade anlamına gelmemektedir. Zira vade para borcunun muaccel olduğu günü ifade etmesine rağmen, ödeme tarihi muaccel olan bir para borcunun fiilen ödenebileceği günü ifade eder.

Anahtar kelimeler: Ödeme Tarihi, Tediye Tarihi, Vade, Bonoda Kayıtlar

Abstract

In this study, the concept of payment date and disbursement date in promissory note was examined in the light of principles that dominate the commercial bills. Disbursement date means the date of payment of a monetary debt. However, its legal character is not maturity date, which is regulated in Turkish Commercial Code Article 776, paragraph 1/c. Because of a written date of the promissory note, to be interpreted as the maturity date due to everyone at least shares the hands, on the date in question should be understood to be paid. However, the

* İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

** Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Öğrencisi, raziye_aksu1905@hotmail.com.

disbursement date, there is no such clarity. Besides, it can be written as a clause on the promissory note. In this way, the regulator may have wanted to create a personal defences that could be asserted against the beneficiary. On the other hand, in practice, it is seen that the disbursement date added as a form of expression in some printed promissory note. Since the disbursement date is not mandatory elements of the promissory note, it would be appropriate to remove it from the promissory note. In addition, payment date does not mean the maturity date. Because despite the fact that the maturity date is the day when the money is due and payable debts, the payment date refers to the day can actually paid with a money debt due.

Keywords: Payment Date, Disbursement Date, Maturity Date, Clauses in Promissory Note

GİRİŞ

Uygulamada bonoya “tediye veya ödeme tarihi¹” şeklinde bir bölüm eklendiği ve söz konusu durumun, yargı kararlarına intikal ettiği gözlemlenmiştir. Bu çalışmanın konusu, tediye ve ödeme tarihi kavramlarının kambiyo senetlerine hâkim olan ilkeler ışığında değerlendirilmesidir.

Çalışmanın ilk kısmında, Yargıtay’ın tediye ve ödeme tarihine ilişkin önüne gelen uyuşmazlıklarda hangi gerekçelerle, ne yönde karara vardığı incelenmiştir. Daha sonra doktrinde söz konusu kavramlara yer verilip verilmediği irdelenerek, konuya ilişkin değerlendirmemize geçilmiştir. Bu kısımda özellikle, tediye ve ödeme tarihi kavramlarının ne anlama geldiği, bonoya bu tarihlerin yazılıp yazılmayacağı ve şayet yazılabiliyorsa bunun sınırlarının ne olması gerektiği gibi soruların yanıtları aranmıştır. Bu aşamada Yargıtay kararlarının değerlendirilmesi de yapılmıştır.

I. Yargıtay Uygulaması

A. Tediye Tarihi Açısından

Yargıtay, tediye tarihi ile ilgili önüne gelen uyuşmazlıklarda, tediye tarihi kısmında yazılı tarihin bonoda yer alan düzenleme veya vade tarihi ile aynı olup olmasına göre farklı sonuçlara ulaşmıştır.

Öncelikle Yargıtay’ın, önüne gelen uyuşmazlıklarda, bonoda farklı düzenleme, vade ve tediye tarihlerinin bulunması halinde, bonoda yer alan tediye tarihini vade olarak yorumlayarak, bonoda çift vade olduğuna ve bononun kambiyo senedi niteliğini kaybettiğine karar verdiği görülmektedir². Nitekim Yargıtay, düzenleme tarihi-

¹ Bu çalışmada kullanılan ödeme tarihi kavramı, “ödeme günü” ile aynı anlamdadır. İnceleme için bkz. C. Vade.

² Yargıtay 27.10.2008 düzenleme tarihli bonoda, “tediye tarihi” kısmında 22.05.2009 tarihinin yazılması ve senet metninde ise vadenin 20 Mayıs 2009 olarak gösterilmesi sebebiyle çift

nin 26.12.2012, bononun sol üst kısmında tediye tarihinin 25.01.2013, senet metni içinde ise vade tarihinin “yirmibeş aralık ikibinonüç” olarak gösterildiği bonoda, tediye tarihini vade olarak kabul etmiş ve bu iki tarih birbirinden farklı olduğu için bonoda çift vade olduğuna hükmetmiştir³.

Bununla birlikte, Yargıtay tediye tarihini vade olarak yorumladığı diğer bazı kararlarında düzenleme ve vade tarihi ile ilgili ilginç bir yorum yöntemi kullanarak, bononun geçersiz olmadığı sonucuna varmıştır. Yargıtay, düzenleme tarihinin 9.30.2007, tediye tarihinin 31.12.2007 olarak yazıldığı ve senet metninde ise 9.30.2007 tarihinde ödeneceği yazılan bonoda, metin bölümünde yer alan bu tarihin düzenleme tarihinin tekrardan ibaret olduğuna karar vermiştir⁴. Bir başka olayda ise⁵ tediye tarihi 10.10.2003 olup metinde de aynı tarihte senedin ödeneceği ve vade kısmında 10.10.2002, düzenleme tarihi kısmında ise 10.10.2002 tarihleri yazmaktadır. Yargıtay bu durumda da, düzenleme tarihinin bu şekilde tekrar edilmiş olmasının ikinci bir vade tarihi olarak kabul edilemeyeceğine ve bononun üst bölümünde vade kısmında yazılı tarihin, tediye tarihi bölümüne yazılmış olmasının ise yazım sırasındaki düzensizlikten kaynaklandığına karar vermiştir. Buna karşın Yargıtay’ın benzer bir olayda vade tarihini düzenleme tarihi olarak yorumlamadığı bir kararı da mevcuttur. Somut olayda düzenleme tarihi 07.05.2013, sol üst kısmında tediye tarihi 01.07.2013, senet metni içinde ise vade tarihinin 07.05.2013 olarak gösterildiği bonoda çift vade olduğuna karar verilmiştir⁶.

İkinci olarak Yargıtay’ın önüne gelen uyuşmazlıklarda, bonoda aynı düzenleme ve tediye tarihi, bunlardan farklı vade tarihi bulunmaktadır. Bu durumda Yargıtay, tediye tarihi ile bononun düzenleme tarihinin aynı olmasının çift vade anlamına gelmeyeceğine, aksine, düzenleme tarihinin tediye tarihinde tekrarı anlamına geleceğine hükmetmiştir⁷. Örneğin Yargıtay, düzenleme tarihinin 21.06.2007, tediye tari-

---

vade olduğuna karar vermiştir. Bkz. Y. 12. HD. E. 2015/18259 K. 2015/22441 T. 29.9.2015; Benzer kararlar için bkz. Y. 12. HD. E. 2015/7238 K. 2015/15727 T. 8.6.2015; Y. 12. HD. E. 2014/32091 K. 2015/6961 T. 24.3.2015; Y. 12. HD. E. 2015/30972 K. 2015/31425 T. 14.12.2015; Bu çalışmada kullanılan tüm Yargıtay kararları www.kazanci.com adresinden alınmıştır. Kararlara en son erişim tarihi 24.06.2016’dır.

³ Y. 12. HD. E. 2015/30959 K. 2016/1537 T. 20.1.2016.

⁴ Y. 12. HD. E. 2009/29449 K. 2010/10515 T. 27.4.2010.

⁵ Y. 12. HD. E. 2007/6101 K. 2007/9073 T. 4.5.2007.

⁶ Y. 12. HD. E. 2014/26362 K. 2015/719 T. 15.1.2015.

⁷ Yargıtay düzenleme tarihinin 01.05.2012, tediye tarihi başlığı altında 01.05.2012, metin kısmında ise 01.11.2012 vade tarihinin yazılı olduğu anlaşılan bonoda, düzenleme tarihinin tediye tarihinde tekrarının çift vade anlamına gelmeyeceğine, aksinin kabulünün ise aşırı şekilcilik olup hak kaybına neden olacağına hükmetmiştir. Bkz. Y. 12. HD. E. 2015/6753 K. 2015/15552 T. 4.6.2015; Benzer kararlar için bkz. Y. 12. HD. E. 2005/17619 K. 2005/17739 T. 22.9.2005; Y. 12. HD. E. 2015/8038 K. 2015/18134 T. 29.6.2015; Y. HGK. E. 1989/12-681 K. 1990/154 T. 7.3.1990.

hi kısmında 21.06.2007, senet metni içinde ise vade tarihinin 21.06.2010 yazıldığı bonoda aynı sonuca varmış ve aksinin kabulünün ise aşırı şekilcilik olup hak kaybına neden olacağına hükmetmiştir⁸.

B. Ödeme Tarihi Açısından

Yargıtay ödeme tarihi ile ilgili önüne gelen uyuşmalıklarda, ödeme tarihini vade olarak yorumlamıştır. Örneğin Yargıtay, bonoda ödeme tarihi kısmında yer alan tarihin 04.04.2010 ve senet metninde ise vadenin “04 NİSAN 2011” olarak yazıldığı, bu durumda çift vade bulunması sebebiyle senedin kambiyo senedi niteliğinde olmadığına karar vermiştir⁹. Yine Yargıtay 31.10.2008 vadeli, ödeme tarihi kısmında 31.10.2008, senet metninde ise vadenin 30 Ekim 2008 olarak gösterildiği bonoda da aynı sonuca varmıştır¹⁰. Ayrıca Yargıtay, ödeme tarihi yerine ödeme gününü kavramının kullanıldığı bonoda da çift vade olduğuna karar vermiştir¹¹.

II. Doktrindeki Görüşler

Doktrinde tediye tarihi kavramı açıkça incelenmemiştir. Bununla birlikte, iki yazarın eserlerinde¹², çift vadenin geçersiz olduğuna dair örnek verirken, tediye tarihine ilişkin Yargıtay kararlarına atıf yaptıkları görülmektedir. Bu kararlarda tediye tarihi, vade tarihi olarak yorumlanmıştır. Buna karşın yazarlardan birinin eserinde, aynı zamanda, Yargıtay’ın tediye tarihini, düzenleme tarihinin tekrarı olarak yorumladığı kararlardan birine de atıf yapılmıştır¹³.

⁸ 12. HD. 2.4.2013 tarihli ve E. 2013/3785 K. 2013/12677.

⁹ Y. 12. HD. E. 2015/24873 K. 2016/1267 T. 19.1.2016; Benzer karar için bkz. Y. 12. HD. E. 2015/17551 K. 2015/29536 T. 26.11.2015.

¹⁰ Y. 12. HD. E. 2015/6046 K. 2015/15920 T. 9.6.2015.

¹¹ “Takip dayanağı senette ödeme günü başlığı altında 15.04.2014 ve senedin metin kısmında ise 13.08.2013 tarihinin yazılı olduğu, bu haliyle söz konusu senedin çift vade taşıdığı görülmektedir.” Bkz. Y. 12. HD. E. 2015/12186 K. 2015/24272 T. 13.10.2015.

¹² *Öztaş*’ın atıf yaptığı kararda Yargıtay, senet metninde tediye tarihi olarak 28.4.1983, senedin arkasına ödeme günü olarak 28.5.1983 tarihinin yazılması sebebiyle senedin farklı iki vade içerdiğine ve geçersizliğine karar vermiştir (Y. 12. HD. E. 1985/10620 K. 4686 T. 21.4.1986). Bkz. *Öztaş*, *Fırat*, *Kıymetli Evrak Hukuku*, *Turhan Kitabevi*, Ankara 1997, s. 659 dnp. 76; *Karahan/Arı/Bozgeyik/Saraç/Ünal* da çift vadenin senedi geçersiz kılacağına anlatıldığı bölümde aynı karara atıf yapmıştır. Bkz. *Karahan*, *Sami/Arı*, *Zekeriyya/Bozgeyik*, *Hayri/ Saraç*, *Tahir/ Ünal*, *Mücahit*, *Kıymetli Evrak Hukuku*, 2. Baskı, *Mimoza Yayınları*, Konya 2014, s. 195 dnp. 3.

¹³ Düzenleme tarihinin vadeden sonraki bir tarih olmaması gerektiğinin anlatıldığı bölümde örnek olarak verilen karar şöyledir: “Bononun üst bölümünde ve vade yazılı kısmında vade tarihi 30.07.2000 olarak yazılmış ve aynı tarih bono metnindeki vade kısmında da belirtilmiştir. Bonoda düzenleme tarihi 18.05.2000 olarak yazıldığı ve bu tarihin ayrıca bononun üst kısmında, “tediye tarihi” kısmında tekrar edildiği görülmektedir. Düzenleme tarihinin bu şekilde ve tediye tarihi bölümünde tekrar edilmiş olması, 2. bir vade tarihi olarak kabul edilemeyeceği için bononun vasfını etkilemez.” Bkz. *Karahan/Arı/Bozgeyik/Saraç/Ünal*, s. 183-184 dnp 5.

Doktrinde bononun üzerine yazılı ödeme tarihi kavramının hukuki niteliği açıkça incelenmemiştir. Bununla birlikte, ödeme tarihi kavramı ile aynı anlamda oldukları kanaatinde olduğumuz ödeme günü kavramı¹⁴ vade olarak yorumlanmaktadır¹⁵. Bir görüş, 6762 sayılı Ticaret Kanunu döneminde basıldığı anlaşılan bono örneğinde “vade” yerine “ödeme günü” ifadesinin tercih edildiğini; çünkü ticari hayatta vadenin, tatil günleri dikkate alınarak belirlendiğini, bunun ise genellikle gerçek ödeme gününü ifade ettiğini belirtmiştir¹⁶.

III. Değerlendirme

A. Genel Olarak

Tediyenin kelime anlamı, para vb. bir şey verme, ödeme anlamına gelmektedir¹⁷. Hukuki anlamda tediye, para borçlarının ifasını ifade etmek için kullanılır¹⁸. TTK’da, tediye kavramına yer verilmemekle birlikte, ETK’de bu kavram, para borcunun ödenmesi anlamında kullanılmıştır¹⁹. Örneğin ETK m. 631’de poliçenin borçlu tarafından tediye edileceği düzenlenmiştir. Kanaatimizce tediye tarihinden kasıt da, bir para borcunun ödeneceği tarih olmalıdır.

Ödemenin kelime anlamı, bir borcun alacaklıya verilerek borca son verilmesi anlamına gelmektedir²⁰. Ödeme tarihi kavramı, TTK’nın kambiyo senetlerine ilişkin hükümlerin yer aldığı üçüncü kitap, dördüncü kısmında iki hükümde yer almak-

¹⁴ Bkz. C. Vade.

¹⁵ Öztan, iki ayrı vadenin yazılması haline atıf yaparak örnek gösterdiği kararda, üst kısmında ödeme günü 20.6.1985 olarak gösterilen senedin metninde 6 Haziran 1985’de ödeneceği yazılı olduğundan Yargıtay bononun geçersizliğine karar vermiştir (Y. 11. HD. E. 1986/6215 K. 1986/6695 T. 12.10.1986). Bkz. Öztan, 1997, s. 658 dpn. 68; Karahan/Arı/Bozgeyik/Saraç/Ünal, s.195 dpn. 3.

¹⁶ Karahan/Arı/Bozgeyik/Saraç/Ünal, s. 332.

¹⁷ Türk Dil Kurumu, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=TED%C4%B0YE, ET. 13.06.2016.

¹⁸ Oğuzman, M. Kemal/Öz, Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Gözden Geçirilmiş Beşinci Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2006, s. 196; Oğuzman, M. Kemal/Öz, Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, C. 1, Gözden Geçirilmiş 11. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013, s. 257.

¹⁹ Örneğin, ETK m. 166’da şirketten ödünç alınan para vade gününde tediye ve teslim edilmeyecek olursa, bu vadenin veya zamanın geçmesinden itibaren ödünç alınan paraya kanuni faizin işleyeceği düzenlenmiştir. Tediye kavramı, hala yürürlükte olan kanunlarda da ödeme anlamında kullanılmaktadır. Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 Sayılı Kanunla 6212 Sayılı Kanunun 2’nci Maddesinin Kaldırılması Hakkında Kanun, madde 1’de, her yıl için birer aylık istihakları tutarında ilave tediye yapılacağı düzenlenmiştir Burada tediye kavramı, “ödeme” anlamında kullanılmış ve aynı kanunda tespit edebildiğimiz kadarıyla 15 kez daha aynı anlamda kullanılmıştır. <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6772.pdf>, ET. 14.06.2016.

²⁰ Türk Dil Kurumu, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.578a8c9486c0c7.34353975, ET. 14.07.2016.

tadır. TTK m. 726, f. 1/b uyarınca, bono bedelini ödemiş olan kişi, kendisinden önce gelen borçlulardan, ödeme tarihinden itibaren bu tutarın faizini isteyebilecektir. Burada ödeme tarihi kavramı, fiilen bono bedelinin ödendiği tarihi ifade etmek üzere kullanılmıştır. TTK m 772, f. 1'de vade geldiğinde ödeme, özellikle vadenin geldiği günün ve ödeme tarihinin hesaplanması²¹, poliçenin hangi ülkede ödenmesi gerekiyorsa o ülkedeki hukuka göre belirleneceği düzenlenmiştir. Hükümde ödeme tarihi kavramı, fiilen ödemenin istenebileceği ve/veya yapıldığı gün anlamında kullanılmıştır. Böylece ödeme tarihinin anlamı da kambiyo senetleri hukuku açısından, bir para borcunun fiilen ifasının istenebileceği veya yapıldığı tarihi ifade etmektedir.

Tediye ve ödeme tarihi kavramlarının, bononun geçerliliğini etkileyip etkilemediği meselesi açısından bonoya nelerin geçerli olarak yazılabileceği incelenmelidir; çünkü söz konusu tarihler de bonoya yazılmaktadır. TTK m. 776'da bononun hangi unsurları²² içerdiği düzenlenmektedir. Bu unsurlardan tarih içerenler, düzenleme tarihi ve vadedir. Bunlar dışında bonoya konulabilecek diğer kayıtlar²³ tarih açısından incelenmelidir. Kanaatimizce, tediye veya ödeme tarihine yüklenecek anlam ya söz konusu unsurlar ya da kayıtlar açısından değerlendirilerek ortaya konulmalıdır.

Her iki kavramın anlamı da ödeme ile ilgili olduğu için, kambiyo senedi alacağının kural olarak uygun bir asıl borç ilişkisine, bir illi ilişkiye dayandığına da²⁴ değinmek gerekir. Buna göre, bir kambiyo senedi düzenleyip veren veya elindeki kambiyo senedini devreden ve bu senedi devralan herkes, bütün bu hukuki işlemlerin yapılmasına temel teşkil eden bir amaca ulaşmak istemektedir. Senet, bu amaç yönünden, "ifa amacıyla", daha açık bir ifadeyle, "mevcut bir borcu ifa için" veya "mevcut bir borcun yerine kaim olmak üzere" verilmiş olabilir²⁵. Bu amaçla kambiyo senedi düzenlendiğinde, ortada esasen temel ilişkiden ve kambiyo senedinden

²¹ Vade ile ödeme tarihi birbirinden farklı kavramlardır. Ayrıntılı inceleme için bkz. C. Vade.

²² Doktrinde şekil şartları çeşitli ayırmalara tâbi tutularak incelenmekle beraber, biz bu çalışmada kanunun madde metin başlığını kullanmayı tercih ettik. Örneğin *Ülgen*, şekil şartlarını -unsurları-, yasal şekil şartları, ihtiyari -isteğe bağlı- ve diğer kayıtlar şeklinde üçe ayırarak incelemiştir. Yasal şekil şartları, TTK m. 776'da düzenlenen "bono" ya da "emre yazılı senet" kelimesi, belirli bir bedeli kayıtsız şartsız ödeme vaadi, vade, ödeme yeri, kime ya da kimin emrine ödenecek ise onun adı ve soyadı ya da ticaret unvanı, senedin düzenleme tarihi ve yeri, düzenleyenin imzasıdır. Bkz. *Ülgen*, Hüseyin (Helvacı, Mehmet/ Kendigelen, Abuzer/ Kaya, Arslan), Kıymetli Evrak Hukuku, Güncelleştirilmiş 7. Bası'dan Onuncu (Tıpkı) Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2015, s. 130-141; *Öztaş*, konuyu bononun şekil unsurları ve bononun ihtiyari muhtevası olarak ikiye ayırmıştır. Şekil unsurları başlığı altında "bono" ya da "emre yazılı senet" kelimesi, belirli bir bedeli kayıtsız şartsız ödeme vaadi, ödeme yeri, kime ya da kimin emrine ödenecek ise onun adı ve soyadı ya da ticaret unvanı, senedin düzenleme tarihi ve yeri, düzenleyenin imzasının incelemesidir. Bkz. *Öztaş*, 1997, s. 981-991.

²³ Konunun incelenmesi için bkz. D. Bonoya Konulabilecek Diğer Kayıtlar.

²⁴ Kambiyo senedi bir temel ilişkiye dayanılarak verilir. Bu temel ilişki bir borçlar hukuku sözleşmesi veya hatır ilişkisi olabilir. Bkz. *Ülgen* (Helvacı/Kendigelen/Kaya), s. 86 vd.

²⁵ *Öztaş*, Fırat, Kıymetli Evrak Hukuku, 17. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2012, s. 72.

doğan olmak üzere ödenecek iki borç mevcut olmaktadır²⁶. Bu husus özellikle tediye tarihine ilişkin bir tartışma yapılırken, düzenleyenin bonoya tediye tarihini bu her iki borçtan birini ödemek için yazabileceği bir tarih olup olamayacağı açısından değerlendirilmelidir.

Bununla birlikte her iki kavram yorumlanırken, kambiyo senetlerinin sıkı şekil koşullarına tâbi olduğu ilkesine de dikkat edilmelidir²⁷. Kambiyo senetlerinde kanun koyucu her senet için belli şekil şartları tespit etmiştir. Kambiyo senetlerinin sıkı sıkıya şekle bağlılığı, kambiyo senetlerinin söz konusu şekil şartlarını içermesi zorunluluğunu ifade eder. Bu şartların senette mevcut olup olmadığı kolayca anlaşılır. Başka bir deyişle, senedi alan şahıs, senedin geçerli olup olmadığını rahatça tespit edebilecek durumdadır²⁸. Kambiyo senetlerindeki bu esasın amacı, ilgililerin menfaatini korumaktır²⁹.

B. Düzenleme Tarihi Açısından

Bonoya yazılacak tarihlerden biri düzenleme tarihi olup TTK m. 776, f. 1/f uyarınca, bonoda düzenleme tarihinin mutlaka yer alması gerekir. Aksi takdirde bono hükümsüz olur³⁰. Düzenleme tarihinin belli ve açık olması gerekir. Düzenleme tarihi açısından önemli olan, bonoda belli ve mümkün bir tarihin gün, ay ve yıl olarak gösterilmesidir. Yoksa, bu tarihin gerçeğe uygunluğu aranmaz³¹.

Kanaatimizce, bonoda yer alan ödeme tarihi kavramı düzenleme tarihi olarak nitelendirilemez. Zira senedi eline alan herkes ödeme tarihinin anlamından kambiyo borcunun ödenmesiyle ilgili olup senedin düzenlenmesi ile ilgili olmadığını çıkartabilir³². Bununla birlikte tediye tarihinin de, kavramsal olarak kambiyo senedinin dü-

²⁶ Adi bir borç veya hak için kambiyo senedi düzenlendiğinde, her iki alacağın da mevcut olduğu; ancak hamilin öncelikle hakkı kambiyo senedine müsteniden araması gerektiği hususunda bkz. Domaniç, Hayri, Kıymetli Evrak Hukuku, Genişletilmiş İkinci Baskı, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1975, s. 129-130.

²⁷ *Kınacıoğlu*, kambiyo senetlerinde şekle bağlılık kavramının iki anlamı olduğunu belirtmektedir. Bunlardan ilki, kambiyo senetlerinin kanunda yer alan şekli unsurları içermesidir. Diğer anlamı ise, usul, icra ve iflas ve maddi hukuk bakımından kambiyo senetlerinin tabi bulunduğu rejimi ifade etmektedir. Bu çalışmada, “kambiyo senetlerinin sıkı sıkıya şekle bağlı olması” ilk anlamı itibarıyla kullanılacaktır. Ayrıntılı bilgi için bkz. *Kınacıoğlu*, Naci, Kıymetli Evrak Hukuku, 5. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 1999, s. 88 vd.

²⁸ *Kınacıoğlu*, s. 88; *Öztaş*, 1997, s. 370; *Ülgen* “kambiyo senetleri özellikli -mevsuf- şekil şartlarına tâbidir” başlığı altında, aynı hususa değinmektedir. Bkz. *Ülgen* (Helvacı/Kendigelen/Kaya), s. 96.

²⁹ *Öztaş*, 1997, s. 370.

³⁰ *Ülgen* (Helvacı/Kendigelen/Kaya), s. 136.

³¹ *Öztaş*, 1997, s. 467.

³² Yargıtay ve doktrinde ödeme tarihini, kambiyo senedinden doğan borcun ödeneceği tarih olan vade olarak nitelendirmektedir. Konunun incelenmesi için bkz. C. Vade.

zenlendiği tarihle bir ilişkisi bulunmamaktadır. Yargıtay bonoda aynı düzenleme ve tediye tarihinin, bunlardan farklı vade tarihinin bulunduğu uyuşmazlıklarda, her iki tarihin aynı olmasının çift vade anlamına gelmeyeceğine, aksine, düzenleme tarihinin tediye tarihinde tekrarı anlamına geleceğine karar vermiştir³³. Bu kararlarda, tediye tarihi ile düzenleme tarihinin aynı olmasının çift vade anlamına gelmeyeceği gerekçesine dayanılması, Yargıtay'ın esasen tediye tarihini vade olarak kabul ettiğini³⁴; ancak senedi ayakta tutabilmek adına ayniyet gördüğü tarihler bakımından “birbirinin tekrarıdır” şeklinde yerinde olmayan bir yorum yaptığı ortaya koymaktadır.

Kanaatimizce böyle bir yorum tarzı, kambiyo senetlerine hâkim olan ilkeler ile bağdaşmaz. Zira kambiyo senetleri yorumlanırken öncelikle kambiyo senetlerinin sıkı şekil koşullarına tâbi olduğu ilkesi dikkate alınmalıdır. Bu ilkenin sonucu olarak da, kambiyo senedini eline alan herkes aynı şeyi anlamalıdır. Oysa söz konusu kararlarda açıkça düzenleme, tediye ve vade tarihi bölümü bulunmaktadır. Tediye tarihinin ise düzenleme tarihi ile kavramsal olarak ilişkisi bulunmamaktadır.

C. Vade

Bonoya yazılabilecek tarihlerden diğeri, TTK m. 776, f. 1/c uyarınca vade tarihidir. Vade, para borcunun muaccel olması için geçmesi gereken süre, bir başka deyişle muaccel olduğu gündür. Bonoda ödeme ancak vadede talep edilebilir³⁵. Keza, hile veya ağır kusuru bulunmadıkça bonoyu vadesinde ödeyen kişi borcundan kurtulur (TTK m. 778, f. 1/c; TTK m. 710). Hükümde bonoyu vadesinde ödeyen kişinin borçtan kurtarılacağı düzenlenmekle birlikte, TTK m. 708'de hamilin bonoyu, ödeme gününde veya onu izleyen iki iş günü içinde ödenmek üzere ibraz etmesi gerektiği düzenlenmiştir³⁶. Maddede yer alan ödeme günü ile vade birbirinden farklı iki kavramdır³⁷.

³³ Kararlar için bkz. A. Tediye Tarihi Açısından, dpn. 4 ve 5'te yer alan kararlar.

³⁴ Yargıtay'ın, düzenleme tarihi olmayan bonoda, tediye tarihini vade olarak kabul etmesi savunduğumuz görüşü desteklemektedir. Bkz. Y. 12. HD. E. 2015/11408K. 2015/13281T. 12.5.2015; Y. 12. HD. E. 2015/8397 K. 2015/18404 T. 30.6.2015; Y. 12. HD. E. 2014/11987 K. 2014/14569 T. 15.5.2014.

³⁵ Öztan, 1997, s. 643; Kınacıoğlu, s. 113; Poroy, Reha/Tekinalp, Ünal, Kıymetli Evrak Hukuku Esasları Çek Kanununun Yorumu İle, Yeniden Yazılmış 21. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013, s. 213.

³⁶ Ayrıca ödeme günü ile ilgili diğer düzenlemeler şöyledir: TTK m. 714, f. 3 “Belirli bir günde veya düzenleme gününden ya da görüldükten belirli bir süre sonra ödenmesi şartını içeren bir poliçeden dolayı çekilecek ödememe protestosunun, ödeme gününü izleyen iki iş günü içinde çekilmesi zorunludur.”, TTK m. 711, f. 1 “Poliçenin, ödeme yerinde rayici olmayan bir para ile ödeneceği şart koşulduğu takdirde, bedeli, vade günündeki değerine göre o ülke parasıyla ödenebilir. Borçlu, ödemede geciktiği takdirde, hamil poliçe bedelinin dilerse vade günündeki, dilerse ödeme günündeki kura göre ülke parasına dönüştürülerek ödenmesini isteyebilir.”

³⁷ Öztan, 1997, s. 644; Öztan, s. 128; Kınacıoğlu, s. 113; Kaya (Ülgen/Helvacı/Kendigelen), s. 181-182; Karahan/Arı/Bozgeyik/Saraç/Ünal, s. 194.

Ödeme günü, muaccel olan bir borcun ifa edildiği gündür. Vadede borç muaccel olur ve kural olarak muaccel olan borç derhal yerine getirilir; ancak, borcun muaccel olduğu gün -vade- bir tatil gününe rast gelirse, ödeme günü TTK m. 752, f. 1 uyarınca “bu tatili takip eden ilk iş günüdür”. Bir başka deyişle, ödeme günü vadeyi de içine alan daha geniş bir kavram olup, fiilen ödemenin istenebileceği günü ifade etmektedir³⁸.

Kanaatimizce ödeme tarihi ile ödeme günü aynı kavramlardır. Zira, her iki kavram da kambiyo senedinden doğan muaccel borcun fiilen ödendiği veya ödenmesinin istenebileceği günü ifade eder³⁹. Bu sebeple, ödeme gününün olduğu gibi ödeme tarihi de vade anlamına gelmemektedir. Bu farklılığı özellikle, vade geldiğinde ödemenin, özellikle vadenin geldiği günün ve ödeme tarihinin hesaplanması, poliçenin hangi ülkede ödenmesi gerekiyorsa o ülkedeki hukuka göre belirleneceğini düzenleyen TTK m. 772 ortaya koymaktadır. Böylece bir bonoda vade tarihi ve ödeme tarihi varsa ve bu iki tarih birbirinden farklıysa, TTK m. 703 uyarınca bonoda çift vade olduğu sonucuna varılmayacaktır⁴⁰.

Kanaatimizce tediye tarihinin anlamı da vade değildir. Zira bonoda yazılı bir tarihin, vade olarak yorumlanabilmesi için en azından senedi eline alan herkes için, söz konusu tarihte senedin ödeneceğinin anlaşılması gerekir. Bu “vade” veya “bono şu tarihte ödenecektir” şeklinde açık bir ifadeyle yapılır ya da bonoda vadeye ilişkin hiçbir şey belirtilmez. Bu durumda bono, TTK m. 777, f. 2 uyarınca görüldüğünde vadeli sayılacaktır.

Buna karşın tediye tarihinde, söz konusu netlik bulunmamaktadır. Nitekim Yargıtay kararlarında⁴¹ ve doktrinde tediye tarihi bazen vade ile ilişkilendirilerek, bazen düzenleme tarihinin tekrarı olarak görülerek aynı sorunlarda farklı sonuçlara varılmıştır. Oysa vade⁴², kıymetli evrakta şekle ilişkin bir husus olup senet metninden herkes tarafından görülebilmektedir. Bu sebeple, TTK m. 703, f. 2 uyarınca, aynı anda farklı iki vadeyi içeren bono geçersiz olup, bu eksiklik senet metninden anlaşılan bir def’i oluşturur⁴³.

³⁸ Vade ve ödeme gününe bağlanan hüküm ve sonuçlar, bazı yönlerden birbirinden farklıdır. Hamilin başvurma hakkını kullanarak bono borçlularına başvurması halinde, talep edebileceği gecikme faizi vade gününden itibaren işlemeye başlar. Keza, kabul etmiş muhatap lehine konan üç yıllık zamanaşımı süresi de vadeden itibaren işlemeye başlar (TTK 661, f. 1).

³⁹ Ödeme tarihinin anlamının incelenmesi için bkz. A. Genel Olarak dñn. 20’ye ilişkin metin.

⁴⁰ Yargıtay’ın ödeme tarihine vade anlamı yüklediği kararları için bkz. 2.2. Ödeme Tarihi Açısından.

⁴¹ Bkz. A. Tediye Tarihi Açısından, dñn. 2 ila 6 arasındaki Yargıtay kararları.

⁴² Vadeye ilişkin kayıtların bononun içeriği göz önünde tutularak değerlendirilmesi gerekir. Bu konuda bir yorum yapılırken, düzenleyenin bono üzerine her hususu bilerek yazdığı keyfiyetinden hareket edilmelidir. Gerek düzenleyen, gerek diğer bono borçluları bonoya dercettikleri her kaydın başkalarını ciddiye alınacağını bilmek zorundadırlar. Bkz. Öztan, 1997, s. 647.

⁴³ Doktrinde kıymetli evrakta ileri sürülebilecek def’iler çeşitli ayrımlara tabi tutulmakla birlikte,

Dolayısıyla bono ile borç altına giren herkes için bir savunma aracı teşkil eden bu hususun, senedi eline alan herkes için aynı ve net olması gerekir. Bir başka deyişle, kambiyo senetlerinde şekle ilişkin vade unsurunun farklı yorumlara yol açmadan yazılması gerekir. Buna karşın, tediyeye tarihi her seferinde yeni bir tartışmaya sebep olabilecektir. Bu da kambiyo senetlerinin tedavül güvenliği özelliğini ve senetlere olan güveni ortadan kaldıracaktır. Bu bağlamda, kanaatimizce bononun üzerine yazılan tediyeye tarihi vade anlamına gelmemelidir.

Ayrıca doktrinde tediyeye tarihine yönelik atıf yapılan kararlarda Yargıtay, senet metninde tediyeye tarihi olarak 28.4.1983, senedin arkasına ödeme günü olarak 28.5.1983 tarihinin yazılması sebebiyle senedin farklı iki vade içerdiğine ve geçersizliğine karar vermiştir⁴⁴.

Kanaatimizce, burada tediyeye ve ödeme gününe vade anlamı yüklenmiş olsaydı dahi verilen karar yine de yerinde değildir. Zira senette ödeme günü olarak gösterilen tarih senedin arka yüzüne yazılmıştır. Dolayısıyla dikkate alınmayacaktır; çünkü vadenin düzenleyenin bono üzerinde yazıyla ifade edilen irade beyanının herhangi bir yerine işaret olunması mümkün olmakla birlikte, düzenleyenin imzasının bu kaydı kapsar şekilde atılmış olması lazımdır⁴⁵. Oysa bonoda düzenleyenin imzası senet metnini kapsar şekilde ön yüze atılması sebebiyle, senedin arkasındaki ödeme gününü kapsamamaktadır. Dolayısıyla bonoda vade tarihinin belirtilmesi için açıkça “vade tarihi” yazmasına gerek yoktur.

Öte yandan bonoda vadenin düzenleme tarihi ile bir ilişkisi vardır. Buna göre, senette düzenleme tarihi olarak yazılan tarih vade ile çelişmemelidir. Örneğin düzenleme tarihi vadeden daha sonraki bir tarih olmamalıdır. Buna karşın, vade ile düzenleme tarihinin aynı olması senedin geçerliliğini etkilemez⁴⁶. Örneğin, Yargıtay önüne gelen bir uyuşmazlıkta senedin vade ve düzenleme tarihinin 30.10.2007 olmasının, poliçenin niteliğini etkilemeyeceğine hükmetmiştir⁴⁷.

D. Bonoya Konulabilecek Diğer Kayıtlar Açısından

Bono, kanunda yer alan zorunlu şekil şartları dışında başka kayıtları da içere-

---

şekil noksanlığına ilişkin def'iler kambiyo taahhüdünde bulunan kişilerin, kendilerine başvuran herkese karşı ileri sürebileceği def'iler şeklinde tanımlanmaktadır. Bkz. Helvacı, Mehmet, “Kambiyo Senetlerinde Defiler”, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan, Birinci Cilt, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007, s. 665; Kınacıoğlu, s. 163-164; Poroy/Tekinalp, s. 97.

⁴⁴ Bkz. d.pn. 13.

⁴⁵ Öztan, 1997, s. 646.

⁴⁶ Poroy/Tekinalp, s. 145; Karahan/Arı/Bozgeyik/Saraç/Ünal, s. 184.

⁴⁷ Y. 12. HD. E. 2009/19965, K. 2010/1007 T. 19.1.2010; Aynı yönde, Y. 15. HD. E. 2003/1367 K. 2003/4460 T. 1.10.2003.

bilir. Doktrinde kayıtlar çeşitli ayırımlara tâbi tutularak incelenmiştir⁴⁸. Örneğin, doktrinde bir görüş kayıtları, ihtiyari -isteğe bağlı- kayıtlar ve diğer kayıtlar şeklinde ikiye ayırmıştır. Bedeli nakten/malen alınmıştır kaydı, muacceliyet kaydı, ihtiyari kayıtlara; teminat, tahkim gibi kayıtlar da diğer kayıtlara örnek olarak verilmiştir⁴⁹.

Bonoya söz konusu kayıtların yazılmasının sebebi, öncelikle kaydı koyan kişi ve TTK'da açıkça yasaklayan bir düzenleme yoksa tüm kambiyo borçluları için savunma aracı olarak kullanılmak istenmesidir. Bu sayede bazen sorumluluğun ortadan kaldırılması bazen de sınırlandırılması sağlanacaktır. Kanaatimizce bir kayıt olarak tediye tarihi öncelikle kambiyo senedinin lehdara verildiği tarihi ifade etmek için yazılmış olabilir. Nitekim, düzenleyen senedi lehdara verirken kambiyo ilişkisine temel teşkil eden para borcunun yerine senedi vermiş -tediye etmiş- ve senedin üzerine de buna ilişkin tarihi yazmış olabilir. Böylece bonoya tediye tarihi eklenerek, düzenleyen lehdara karşı ileri sürebileceği bir def'i yaratmak istemiş olabilir. Peki söz konusu kayıt, bonoya eklenebilir mi? Zira kambiyo senetlerinde kayıtların bazılarının bonoya yazılması mümkündür. Bazıları ise bononun niteliğiyle bağdaşmaması sebebiyle bonoyu batıl kılar⁵⁰.

Bu bağlamda, kanaatimizce bir kaydın geçerli olup olmadığını belirleyebilmek için, öncelikle kanunda söz konusu kaydı açıkça yasaklayan bir düzenlemenin bulunup bulunmadığı incelenmelidir. Böyle bir açık hüküm yoksa, bonoya yazılmak istenen kaydın bononun niteliğiyle bağdaşmayan herhangi bir yönünün bulunup bulunmadığı değerlendirilmelidir. Aksi takdirde, bono kambiyo senedi vasfını yitirecektir. Buna göre TTK'da tediye tarihinin bonoya yazılmasını yasaklayan açık bir hüküm bulunmamaktadır. Bono, TTK m. 776, f. 1/b uyarınca kayıtsız şartsız bir ödeme vaadi içermelidir. Dolayısıyla kambiyo senedinde yazılı herhangi bir kayıtla, kambiyo senedinin düzenlenmesine esas teşkil eden temel ilişki arasında bir bağ kurulamamalıdır.

Kanaatimizce tediye tarihinin de, bononun niteliğine aykırı düşen bir yanı bulunmamaktadır. Bununla birlikte tediye tarihi ancak bu tarihi koyanlar arasında bir

⁴⁸ *Kınacıoğlu*, bu kayıtları bonoya yazılması geçerli ve yasak kayıtlar şeklinde ikiye ayırmıştır. Yazara göre, geçerli kayıtları da kendi arasında kambiyo taahhüdüyle ve illi ilişkiyle ilgili kayıtlar olarak ikiye ayırıp incelemek mümkündür. Bonoya yazılması yasak kayıtlar, bononun soyutluğuna aykırı düşen, korku şartı gibi kayıtlardır. Bkz. *Kınacıoğlu*, s. 118-121; *Öztan*, bononun ihtiyari muhtevasını, kanunda zikredilen ihtiyari kayıtlar ve kanunda zikredilmemiş bulunan kayıtlar şeklinde ikiye ayırmıştır. Kanunda zikredilen ihtiyari kayıtlara, vade, menfi emre kaydını; kanunda zikredilmemiş bulunan kayıtlara yetki kaydı, tahkim, muacceliyet vb. kayıtlarını örnek olarak göstermiştir. Bkz. *Öztan*, 1997, s. 995-1009.

⁴⁹ Ülgen (Helvacı/Kendigelen/Kaya), s. 139-141.

⁵⁰ Caiz olmayan kayıtların bazıları kanun gereği yazılmamış sayılırken, bazıları bonoyu geçersiz hale getirir (*Kınacıoğlu*, s. 118). Yazılmamış sayılan kayıtlara, vade tarihi itibarıyla caiz görülmeyen faiz kayıtları; bonoyu geçersiz hale getiren kayıtlara, ödeme vadinin şarta bağlanması örnek verilebilir. Bkz. *Öztan*, 1997, s. 1001 dnp. 26.

şahsi def'i⁵¹ olarak kullanılabilir. Böylece bonoda düzenleme, vade ve tediye şeklinde üç farklı tarih bulunabilir. Tediye tarihi zorunlu unsur değildir. Kayıt olarak konmasında da bir mahsur yoktur.

Öte yandan, uygulamada bazı matbu bonolara “tediye tarihi” şeklinde bir ifadenin eklendiği görülmektedir. Tediye tarihi, bononun zorunlu unsurlarından olmadığı için bu kısmın bonodan çıkartılması uygun olur. Şayet düzenleyen de şahsi bir def'i oluşturmak istemiyorsa, bu kısmı doldurmamalı veya üzerini çizmelidir.

Ayrıca kanaatimizce Yargıtay kararlarındaki esas hukuki sorun, bonoyu ayakta tutmak amacıyla tediye tarihi kavramına farklı anlamlar yüklenerek aynı hukuki soruna ilişkin çelişkili kararlar verilmesinden kaynaklanmaktadır. Zira Yargıtay bazı kararlarında, tediye tarihine vade anlamı yüklerken bazı kararlarında tediye tarihinde düzenleme tarihinin tekrarlandığına karar vermiştir. Tediye tarihine ilişkin söz konusu yorum farklılığı, tediye tarihinin olmadığı uyuşmazlıklarda da mevcuttur. İlginçtir ki Yargıtay, bazı kararlarında da sırf bonoda vade kısmında yazılı tarih, düzenleme tarihi kısmında yazan tarih ile aynı diye, vade ile kastedilenin esasen düzenleme tarihi olduğuna karar vermiştir. Böylece Yargıtay, bonoyu geçerli kılabilmek için tarafların açık iradelerini ve kanunun buna bağladığı sonucu göz ardı etmiştir.

SONUÇ

Tediye ve ödeme tarihi, bir para borcunun ödeneceği tarihi ifade eder. Kambiyo senetlerine ilişkin hükümlerin yer aldığı TTK'nın üçüncü kitap, dördüncü kısmında, tediye veya ödeme tarihi kavramlarına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu durumda bononun unsurlarının düzenlendiği TTK m. 776'da tarih içeren, düzenleme tarihi ve vade ile bunlar dışında bonoya konulabilecek diğer kayıtlar tarih açısından incelenmelidir.

Bonoda yer alan ödeme tarihi kavramı düzenleme tarihi olarak nitelendirilemez. Zira senedi eline alan herkes ödeme tarihinin anlamından kambiyo borcunun ödemesiyle ilgili olup senedin düzenlenmesi ile ilgili olmadığını çıkartabilir. Bununla birlikte tediye tarihinin de, kavramsal olarak kambiyo senedinin düzenlendiği tarihle bir ilişkisi bulunmamaktadır.

Bonoda ödeme tarihi vade anlamına gelmemektedir. Zira vade para borcunun muaccel olduğu günü ifade etmesine rağmen, ödeme tarihi muaccel olan bir para borcunun fiilen ödenebileceği veya ödendiği günü ifade eder. Vade ile ödeme tarihinin farklılığını özellikle, vade geldiğinde ödemenin, özellikle vadenin geldiği günün

⁵¹ Şahsi def'iler, ancak hamilin poliçeyi iktisap ederken bilerek borçlunun zararına hareket etmek olarak anlatılan, bir gizli anlaşmanın varlığı halinde üçüncü kişilere ileri sürülebilen ve kendisine başvurulmuş bono borçlusuna ile başvuran kişi arasındaki doğrudan doğruya mevcut ilişkilerin sonucu olan def'ilerdir. Blz. Helvacı, s. 690 vd.

ve ödeme tarihinin hesaplanması, poliçenin hangi ülkede ödenmesi gerekiyorsa o ülkedeki hukuka göre belirleneceğini düzenleyen TTK m. 772 ortaya koymaktadır.

Bonoda yer alan tediye tarihinin anlamı da vade değildir. Zira bonoda yazılı bir tarihin, vade olarak yorumlanabilmesi için en azından senedi eline alan herkes için, söz konusu tarihte senedin ödeneceğinin anlaşılması gerekir. Bu “vade” veya “bono şu tarihte ödenecektir” şeklinde açık bir ifadeyle yapılır. Buna karşın tediye tarihinde, söz konusu netlik bulunmamaktadır.

Tediye tarihi bir kayıt olarak bonoya yazılabilir. Bu sayede, düzenleyen lehdara karşı ileri sürebileceği şahsi bir def’i yaratmak istemiş olabilir. Bununla kambiyo senedinin lehdara verildiği veya temel ilişkiden doğan para borcuna ödenmesi amacıyla kambiyo senedinin verildiği tarih yazılmış olabilir. Tediye tarihine ilişkin kaydı, kanunda açıkça yasaklayan bir düzenlemenin olmaması ve söz konusu kaydın bononun niteliğiyle bağdaşmayan herhangi bir yönünün bulunmaması sebebiyle, böyle bir kayıt bonoya geçerli bir şekilde yazılabilir. Öte yandan, uygulamada matbu bonolarda tediye tarihi şeklinde bir kısmın eklendiği de görülmektedir. Tediye tarihi, bononun zorunlu unsurlarından olmadığı için bu kısmın bonodan çıkartılması uygun olur. Şayet düzenleyen de şahsi bir def’i oluşturmak istemiyorsa, bu kısmı doldurmamalı veya üzerini çizmelidir.

KISALTMALAR

Bkz./bkz.	: Bakınız
C..	: Cilt
dpn..	: Dipnot
E..	: Esas
ET.	: En son erişim tarihi
ETK.	: 6762 Sayılı Ticaret Kanunu
f..	: Fıkra
HD..	: Hukuk Dairesi
HGK.	: Hukuk Genel Kurulu
K..	: Karar
m..	: Madde
No.	: Numara
s..	: Sayfa
S.	: Sayı
TBK	: 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu
TC.	: Türkiye Cumhuriyeti
TTK	: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu
vd.	: ve devamı
Y.	: Yargıtay

KAYNAKÇA

- Domaniç, H., Kıymetli Evrak Hukuku, Genişletilmiş İkinci Baskı, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1975 (Domaniç).
- Helvacı, M., “Kambiyo Senetlerinde Defiler”, Prof. Dr. Hüseyin Ülgen’e Armağan, Birinci Cilt, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2007, s. 647-703 (Helvacı).
- Karahan, S., Arı, Z., Bozgeyik, H., Saraç, T., Ünal, M., Kıymetli Evrak Hukuku, 2. Baskı, Mimoza Yayınları, Konya 2014 (Karahan/Arı/Bozgeyik/Saraç/Ünal).
- Kınacıoğlu, N., Kıymetli Evrak Hukuku, 5. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 1999 (Kınacıoğlu).
- Öztan, F., Kıymetli Evrak Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara 1997 (Öztan, 1997).
- Öztan, F., Kıymetli Evrak Hukuku, 17. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2012 (Öztan).
- Poroy, R., Tekinalp, Ü., Kıymetli Evrak Hukuku Esasları Çek Kanununun Yorumu İle, Gözden Geçirilmiş 21. Bası, Vedat Kitapçılık, İstanbul 2013 (Poroy/Tekinalp).
- Ülgen, H., Helvacı, M., Kendigelen A., Kaya, A., Kıymetli Evrak Hukuku, Kıymetli Evrak Hukuku, Güncelleştirilmiş 7. Bası’dan Onuncu (Tıpkı) Bası, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2015 (Ülgen/Helvacı/Kendigelen/Kaya).
- Türk Dil Kurumu, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=TED%C4%B0YE, ET. 13.06.2016.
- <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.6772.pdf>, ET. 14.06.2016.